

Antiquae Lectionis Tomus ...

Bipartitus, In Qvo L. Vetera Monumenta, Nunquam Visa, Pauculis Exceptis -
Quorum Catalogum versa pagina indicat

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1604

Epistola Photii ad Michaellem Bulgarorum Regem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64177)

PHOTII PA-
TRIARCHÆ

CONSTANTINOPOLITANI

EPISTOLA

Ad

MICHAELEM

BVLGARORVM

REGEM,

Vnà cum sex differtationibus eiusdem Photij
de diuinitate & Incarna-
tione.

Omnia nunc primùm in lucem edita.

Interprete

Francisco Turriano,

Societatis I E S V.

Aa

Ad

Ad Lectorem.

Quis Photius fuerit, malo ut ex decimo tomo Annalium Illustrissimi Cardinalis Baronij discas, quam ex mea relatione. Utinam tam probitate excellisset, quam excelluit ingenio et eruditione. Sed et de causa seu potius controuersia Bulgari-
ca reperies multa apud eundem Ecclesiastica Historia instauratorem. unde intelliges, quo consilio haec Epistola ad Michaelem Bulgarorum Regem à Photio scripta fuerit.

2 (?) 20

Episto

EPISTOLA
PHOTII AD BVL-
GARORVM PRIN-
CIPEM.

*Principi Bulgariae Michaeli filio spirituali Photius
Episcopus Constantinopolita-*

nus.

Lix quidem gratie, Clarissime & mihi Charissime
fili, exigua, & caduca comoda præbent, quibus
tributa sunt, quæ verò aptæ sunt ad efficiendum
animam meliorem, quæ quidem errorem, & per-
turbationes depellunt, fulgorem verò, & splen-
dorem virtutum, ac veritatis inferunt, hæ sunt re-
uera gratiæ, quæ magnos, & immortales quæ flus
immortali animæ, & similitudinem Dei gerenti suppeditant, & diui-
nitias cælestes, quæ ei diripi non possunt, comparant. quarum præ-
stantissima, & aliarum princeps gratia est, quæ ad Deum sine errore
& cum salute ducit, quam prima & sola puræ, & castæ fidei Christia-
norum disciplina, & institutio largitur. hæc hominem variis errori-
bus liberat; & oculos cordis pulsa inde caligine repurgat, ut pura con-
templatione animæ in purissimam pulchritudinem diuini cultus in-
tueri possit. per quem ad illam substantiam, quæ supra mentem est &
omnium causa, & effeatrix, eleuati, vnam Trinitatis diuinitatem,
quantum homo assequi potest, tanquam in speculo spectamus. hæc
igitur tanta gratia & dono cum animam tuam sapientem dignam
esse repererimus, te enim virtutem, & erga Deum pietatem amare
credimus, te magnifico, & optato munere prosequimur, in quo sa-

Aa 2 gram

cram, & diuinam fidei nostræ disciplinam collocantes, sanctas, & œcumenicas septem synodos tanquam vallum, & muros diuinæ huius & Orthodoxę institutionis apponimus, non omnino reticentes quęcunq; vitam moderantur, & rectam fidei normam testantur. sicut. n. niti omnia à principio dicere, inlegans est; sic nihil dicere agreste, & durum est. oportet autem virtutes fidei figere & stabilire, & vtroque studiosum perfici. Siquidem recta ratio dogmatum vitæ honestatem profert; & puritas actionum sanctitatem fidei denunciat. vtrumq; sine altero facile solet dilabi, & dissipari, dum non potest solitarium in animis habitare. Sed de his postea, nunc autem sacram & diuinam sacri cultus nostri disciplinam promamus.

Credo in vnum Deum Patrem omnipotentem factorem celi & terræ, visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei vnigenitum, ex patre natum ante omnia sæcula, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero, genitum non factum, Consubstantialem patri per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritu S. ex Maria Virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus, & sepultus est. & resurrexit tertia die secundum scripturas, & ascendit in cœlum, sedet ad dexteram patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum S. Dominum, & viuificantem, qui ex patre ^{*filioq;} procedit, qui cum patre, & filio simul adoratur, & conglorificatur. qui locutus est per Prophetas. & vnā sanctā Catholicā, & Apostolicā Ecclesiā. Confiteor vnum baptisma in remissionem peccatorum: & expecto resurrectionem mortuorū, & vitā venturi sæculi, Amen. Sic igit sentiens, & credens secundum traditionem sanctæ Catholicæ, & Apostolicæ Ecclesiæ. O pulchra imago meorum laborum, Amplectere, & cole septem sanctas, & œcumenicas Synodos partim tanquam magistras, partim tanquam pietatis propugnatrices. per eas enim expellitur vniuersa noxitas, & hæresis; & sensus rectæ fidei incorruptus, & ab antiquis traditus in animis piorum in venerationem ab omni dubitatione liberam fundatus est. Quas narrare incipiam, tempus, locum, & numerum eorum, qui conuenerunt, & cuiusq; synodi præfides gratia docilitatis propriis earum actionibus designans.

*Ita in Tur-
riani Sche-
dū. Quod
ab Inter-
prete ad-
ditum
eredide-
rim.*

Nar-

*Narrationem de septem Synodis omisit Tur-
rianus Interpres. Exstat de eodem argumento
opusculum Photij. Post narrationem de
septem Synodis sic pergit
Photius.*

Hæc est fidei Christianorum pura, & omnis maculæ expers con-
fessio; hæc est puri & synceri cultus nostri, & diuinorum my-
steriorum venerabilium institutio. Secundum hæc dum vsq; ad ex-
tremū & occasum vitæ sentimus, & credimus & vitā degimus, ad o-
rientē solis intellectus properamus, vt fulgore, atq; splendore nullā
vesperā habituro, inde vibrato clarius, & perfectius fruamur. Hanc te
oportet sincera affectione; & voluntate recta, ac fide certa, & firma,
inuentem in nostram sortem pietatis amplecti, & amare, nec ad
dextram, nec ad læuam, ne minimum quidem ab ea deflectere, ac
declinare. hæc enim est prædicatio Apostolorū. Hæc sententia conciliorum
œcumenicorum, quam obrem non solum te sic sentire & pro-
ficere oportet, sed etiam eos, qui in ditione, & potestate tua sunt, ad
eundem sensum veritatis adducere, & ad eandem fidem aptare; ni-
hilq; hoc studio, & cura honestius, præstantiusq; existimare. reuera
enim principis est, non solum salutis suæ curam habere, sed populum
sibi commissum æquali prouidentia dignari, ac ad eandem perfectio-
nem cognitionis Dei manu ducere, & prouocare. fac igitur, ne me
spes frustretur, quam tua ad virtutes propensio, & obedientia mihi
conciarunt; neq; labores, quos pro salute tua alacriter suscepimus,
inanes reddas. neque demonstras incipere te quidem prompte & ala-
criter suscipere sermones diuinæ prædicationis; promptitudo verò, &
alacritas desinat in segnitiam. quin potius sit finis principio similis.
Consentiat fides cum vitâ degenda. fac, vt potestas tua cernatur, &
nominetur commune bonum & generis, & patriæ, meumque de te
gaudium, & letitiam fac, vt non deleas.

Sed vide amator Christi & fili spiritualis, & si quod aliud no-
men illustre, & pulchrum & dilectione dignum est, vide inquam,
quot acies diabolus aduersus piam, & solam veram Christianorum re-
ligionem instruxit, hæreses dico varias, & seditiones, ac pugnas, &
bella, quæ excogitauit. vide, que madmodum cunctas hæreses hæc re-

ligio euertit, & profligauit, & de omnibus splendida trophæa posuit. neq; mirere, cum tecum reputaueris machinationes, & insidias contra eam. primum enim nunquam sic clara, & fortis, & insignis victoriis facta esset, si nihil hostile, & bellicum cum ea implicatum fuisset. Deinde illud etiam facile est aduertere, vbi vehementius oppugnatur diabolus, studiosi eo tela nequitia suæ emittit; & machinas collocat. in aliis enim gentibus quia nullum est ei acre bellum, nec ipse contra eas arma sumit, qui vero sunt Christianus Dei populus, gens sancta, regale sacerdotium, quia quotidie fide roborati contra prauas eius actiones, & studia viriliter, & fortiter dimicant, idcirco & ille infinitis insidiis, & omnibus artibus aliquos ex eis seducere artificiosè nititur; laboratque vt ecclesiam Christi mœre afficiat, tamen in dedecus pudendum certamina, & peruersitates ei desinunt.

Præterea, aliæ gentes sententias habent in dogmatibus non distinctas, & confusas, nihilque purum, & perfectè excussum: ob hanc causam neq; q̄ deprauatum est, apparet: in fide verò purissima & sanctissima ac valde perfectâ Christianorum, quia sincera, & recta, atq; excellens & incorrupta est, si quis paulum aliquid deprauatum, vel nouum introducere aggrediatur, continuo quod deprauatum, & adulteratum est, comparatione veritatis, & recti sermonis deprehenditur, & coarguitur. nec ad breue tempus patitur generosa fidei nobilitas, vt lateat fœtus adulterinus sub nomine piorum dogmatum. Sicut enim in corporibus pulchritudine præstantibus parua etiam macula citò deprehenditur ac notatur, facta comparatione reliquæ pulchritudinis, quæ in corpore est; in iis verò corporibus, quæ turpem, & fœdum aspectum habent, non facile possunt, quæ turpitudinem habent, demonstrari. latent enim propter affinitatem, & similitudinem deformitatis. Sic euenit in pulcherrima, & splendidissima religione, & fide Christianorum, si quis paululum quid in ea deprauet, & vitiet, magnam turpitudinem, & prauitatem efficit; & statim coarguitur; alia verò gentium dogmata cum alioqui plena sint fœditate, & turpitudine; non tamen iis, qui eorum studio tenentur turpitudinis, quæ in eis est, sensum, & cognitionem præbent. nec in his solum hoc fit, sed in omnibus aliis artibus, & scientiis hoc ipsum perspicere licet. in absolutissimis enim, & limatissimis etiam minimum erratum facillime deprehenditur, & indicatur; in iis verò artibus, quæ viles sunt & vulgares, multa negliguntur; & nemo in eis erratum indicat, immo si hoc etiam exemplum placet, in magistratibus,

& iis maximè, qui alios in sua potestate, & ditione tenent, paruum peccatum grande efficitur, & omnibus peruulgatum: in iis verò, qui in potestate aliorum tenentur, & sunt humiliores, multa eiusmodi peccata ne facta quidem esse sciuntur. quin potius paruitas, & tenuitas eius, qui peccauit, illa tegit, & latere facit. Quanto igitur fides, & cultus Christianorum ob magnitudinem, firmitatem, pulchritudinem, absolutionem, & puritatem, & ceteram omnem perfectionem præstantior, & excellentior est quam opinationes Gentium, tanto magis diabolus ad bellandum cum ea prouocatur, & tanto magis rursus quæ homines insipientes, & male consulti in eam peccant, continuo apparent; neq; latebram breuem reperiunt. Sed potius ecclesia Dei Catholica, & Apostolica, vt antea diximus, omnes diaboli machinas fractas, & diruptas esse conuincit, & magis in ipsum machinatorem illas ipsas machinas retorquet, atq; ex hæreticorum blasphemia à se propulsata, & impudentia eorum conuicta inuictum & inexpugnabile robur contra omnes recipit, & pulchris triumphis semper decoratur.

Differ-